

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ПОБІЧНИХ ПРОЯВІВ БЕЗКОНТРОЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ АМБУЛАТОРНИМИ ХВОРИМИ В УКРАЇНІ

Панфілова Г. Л., Цурікова О.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

У відповідності до норм, що прописані у резолюції ВООЗ «Роль фармацевта на підтримку переглянутої стратегії ВООЗ в області лікарських засобів», яка була прийнята 10.05.1994 р. фармацевтичні працівники можуть відігравати ключову роль в громадській охороні здоров'я. Особлива ця роль реалізується у напрямку відпуску лікарських засобів (ЛЗ), в т. ч. рецептурної групи. У наслідок активного розвитку фармацевтичного ринку, особливо сегменту безрецептурних препаратів, а також на фоні підвищення рівня медичних знань населення питання самостійного вживання ліків ще наприкінці минулого століття стало набувати поширення. При цьому слід зазначити, що проблема безконтрольного використання ЛЗ з кожним роком є все більш актуальною. Зазначене твердження й обумовило мету наших досліджень.

Мета дослідження – проведення аналізу структури побічних дій, які спостерігаються у наслідок безконтрольного використання ліків. Використовувалися дані Державного експертного центру МОЗ за відповідною тематикою, що представлені у відкритому інформаційному просторі.

За даними ВООЗ самолікування визначається, як застосування ЛЗ, які знаходяться за будь-яких причин у вільному доступі з метою профілактики та лікування порушень самопочуття та симптомів, встановлених ним самими, тобто клієнтами аптеки. Як свідчать дані Державного експертного центру МОЗ України, які були зібрані протягом 10 років у всіх регіонах країни накопичилось понад 500 випадків побічних реакцій після приймання ліків різного ступеня важкості, що виникали при самолікуванні хворих. Так, найвищі показники частоти виникнення мали шкірні прояви у вигляді крапивниці (37,0%). набряк Квінке спостерігався у 21,5%, далі з істотним відривом представлені: анафілактичний шок (5,2%); ураження центральної нервової системи (4,2%); ураження травного каналу (3,1%). Найнижчі дані частоти виникнення мали алергічні реакції на місці введення препарату (1,1%). На всі інші прояви побічних дій ліків припадало 34,2% випадків. Доведено, що у переважній більшості ЛЗ приймалися хворими без контролю лікаря при яких станах, як: біль; кашель; простуда; біль в горлі; розлади шлунку; закрепи (діарея); вугрова висипка; м'язовий біль; порізи і подряпини.

Таким чином, питання самолікування потребує подальшого розгляду, як на рівні споживачів, так й медичних та фармацевтичних працівників.